

SŁAWOMIR PAWŁOWSKI

Wykonywanie zawodu lekarza przez cudzoziemca niebędącego obywatelem państwa członkowskiego UE a znajomość języka polskiego

Streszczenie

Wykonywanie zawodu lekarza, szczególnie w czasie trwającej pandemii, między innymi z racji niedostatków kadrowych, było kilkakrotnie przedmiotem zainteresowania ustawodawcy. Pandemia wymogła też zmiany wielu paradygmatów realizacji świadczeń z zakresu ochrony zdrowia. Jedną z nich, zawartą w tzw. specustawie covidowej, było uproszczenie nabywania uprawnień do wykonywania zawodu lekarza przez cudzoziemca niebędącego obywatelem państwa członkowskiego Unii Europejskiej. Opracowanie skupia się na jednym z tak z wprowadzonych ułatwień: rezygnacji z czteroetapowego egzaminu ze znajomości języka polskiego na rzecz złożenia oświadczenia o władaniu językiem polskim w mowie i piśmie w zakresie koniecznym do wykonywania lekarza, czyli rezygnacji z obiektywnej, weryfikowalnej oceny na rzecz cywilnoprawnego oświadczenia woli, co do zasady nieweryfikowalnego w momencie jego składania. Takie rozwiązanie budzi szereg wątpliwości oraz niesie za sobą ryzyko wystąpienia błędu medycznego. Po pierwsze i najważniejsze, wysoce utrudniony do przeprowadzenia staje się wywiad lekarski, jeden z kluczowych i wstępnych etapów przystąpienia do leczenia. Po wtóre, równie utrudniona jest możliwość komunikacji z pozostałym personelem medycznym. Po trzecie, wątpliwe jest spełnienie innego ustawowego obowiązku – udzielenia informacji pacjentowi o stanie zdrowia i uzyskanie zgody na leczenie. Za niedostateczny uznać należy także mechanizm sprawowania nadzoru przez innego lekarza władającego językiem polskim, gdyż jego spełnienie często będzie niemożliwe z powodu braków kadrowych. Te i inne powody przemawiają za negatywną oceną wprowadzonych rozwiązań. O wiele lepszą metodą byłoby zapewnienie intensywnej nauki języka polskiego, techniki sprawdzonej i z powodzeniem stosowanej. Nawiązując do języka unijnych dyrektyw w sprawie uznawania kwalifikacji zawodowych, jest to kierunek „rozsądny i konieczny”.

Słowa kluczowe: prawo wykonywania zawodu lekarza – lekarz cudzoziemiec – uznawanie kwalifikacji zawodowych – prawa pacjenta